

Review from 17/10/2014	Customer:	Rubric:
Articlesize (cm2): 0		Misc
	Author:	Subrubric:
		Mediatype: Web
sigmalive + simerini ημερομηνία: 17/10/2014, από σελίδα		

Παρασκευή, 17/10/2014

Παρασκευή, 17/10/2014

| [Εκτύπωση](#) | 17 Οκτώβριος 2014, 07:00 | Σημερινή

Κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Πατάκη το βιβλίο του Σταύρου Λυγερού, «Κυπριακό: Η αιρετική λύση». Ένα βιβλίο που αναμένεται να προκαλέσει έντονες συζητήσεις. Ο συγγραφέας, βαθύς γνώστης και μελετητής του Κυπριακού εδώ και αρκετά χρόνια, έρχεται με ριζοσπαστικές προτάσεις. Προτείνει αναθεώρηση στρατηγικής από μηδενική βάση. Που σημαίνει τι; Σημαίνει αναστοχασμό για το περιεχόμενο της λύσης. Προϋπόθεση για να αλλάξει το πλαίσιο αναζήτησης λύσης είναι να ανοίξει η συζήτηση προς όλες τις κατευθύνσεις, χωρίς ταμπού και εξ' υπαρχής απορριπτέες λύσεις. Το ζητούμενο πρέπει να είναι η -με ορθολογικό τρόπο- ανεύρεση της συγκριτικά καλύτερης δυνατής ρεαλιστικής λύσης, ώστε ο κυπριακός Ελληνισμός να επιβιώσει και να αναπτυχθεί στις πατρογονικές εστίες του. Ρεαλιστική λύση δεν είναι, βεβαίως, μια λύση που την αποδέχεται η τουρκική πλευρά. Είναι η λύση που μπορεί να βρει ανταπόκριση και να αποκτήσει ερείσματα στη διεθνή κοινότητα.

Ο συγγραφέας δηλώνει σαφώς ότι οι επιλογές είναι και περιορισμένες και εθνικά επώδυνες. Οι Ελληνοκύπριοι βρίσκονται υπό τη διαρκή πίεση και απειλή των κατοχικών στρατευμάτων, αρκετά μακριά από την Ελλάδα. Βρίσκονται στην καρδιά της Ανατολικής Μεσογείου, σε μια γεωπολιτικά ασταθή περιοχή, όπου τα σύνορα ρευστοποιούνται και ήδη έχουν δρομολογηθεί τεκτονικές αλλαγές με καταλύτη τον ισλαμικό φονταμενταλισμό. Το σημαντικότερο είναι, όμως, ότι η πολυετής κατοχή έχει δημιουργήσει πολλαπλά τετελεσμένα στη βόρεια Κύπρο, με κυριότερα τη συνεχή μαζική εγκατάσταση Τούρκων εποίκων και την εδραίωση τουρκοκυπριακής κρατικής δομής.

Έτσι όπως διαμορφώνεται η κατάσταση, κατά πάσα πιθανότητα ο κυπριακός Ελληνισμός θα βρεθεί προσεχώς αντιμέτωπος με μια λύση τύπου Ανάν, η οποία, ανολοκλήρωτη, ήδη βρίσκεται στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Ο συγγραφέας εκφράζει τον φόβο ότι αυτήν τη φορά το "όχι" θα επωθεί πολύ πιο δύσκολα. Πρώτον, επειδή οι Ελληνοκύπριοι έχουν τραυματιστεί από την οικονομική κρίση και η αυτοπεποίθησή τους έχει εμφανώς κλονιστεί. Δεύτερον, επειδή στην προεδρία δεν είναι ένας Παπαδόπουλος, αλλά ο Αναστασιάδης, ο οποίος το 2004 είχε φανατικά υποστηρίξει το σχέδιο Ανάν.

Η μόνη δυνατότητα να αποτραπεί μια τέτοια εξέλιξη είναι να αλλάξει το πλαίσιο αναζήτησης λύσης. Προϋπόθεση γ' αυτό, βεβαίως, είναι ο κυπριακός Ελληνισμός -μέσα από την αναθεώρηση στρατηγικής- να επεξεργαστεί ένα εναλλακτικό πλαίσιο, ώστε να διαθέτει συγκεκριμένη αντιπρόταση. Η Λευκωσία μπορεί να επικαλεστεί την τουρκική αδιαλλαξία, να υπενθυμίσει το συντριπτικό "όχι" του 2004 και να σχυρωθεί πίσω από τη θέση ότι οι Ελληνοκύπριοι θα απορρίψουν και πάλι ένα σχέδιο τύπου Ανάν. Η προοπτική μιας νέας απόρριψης και ενός νέου αδιεξόδου θα υποχρέωνε Αμερικανούς και Ευρωπαίους να ακούσουν και εναλλακτικές προτάσεις. Δυστυχώς, η κυβέρνηση Αναστασιάδη (και η Αθήνα) δεν έχει την αναγκαία βούληση ούτε καν να κινηθεί προς αυτήν την κατεύθυνση.

Η αναθεώρηση στρατηγικής είναι διαδικασία. Προϋποθέτει, δηλαδή, την κατάθεση εναλλακτικών (ως προς τα σχέδια τύπου Ανάν) προτάσεων. Την τελευταία δεκαετία ο Σταύρος Λυγερός έχει επανειλημμένως γράψει σε άρθρα του για το "βελούδινο ημιδιαζύγιο". Ο περιορισμένος χώρος, όμως, δεν άφηνε περιθώρια για εκτενή έκθεση και, κυρίως, για αναλυτική σύγκριση της πρότασης με το σχέδιο Ανάν, αλλά και με άλλες προτάσεις για τη λύση του Κυπριακού.

Ο όρος "βελούδινο ημιδιαζύγιο" περιγράφει με ακρίβεια το περιεχόμενο της πρότασης. Βελούδινο, λοιπόν, επειδή η πρόταση προσπαθεί να παντρέψει τα βασικά "θέλω" Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Και ημιδιαζύγιο επειδή, ενώ προβλέπει τη δημιουργία δύο ανεξάρτητων κυπριακών κρατών στη λογική "έδαφος έναντι αναγνώρισης", δεν σταματάει εκεί. Ταυτόχρονα τα υποχρεώνει θεσμικά όχι μόνο να συνεργάζονται στενά, αλλά και να διατηρούν μεταξύ τους μια πολλαπλή ισορροπία. Προβλέπεται, άλλωστε, η συμμετοχή και των δύο στην Ε.Ε. με κοινό καπέλο.

Δηλώνεται ρητά ότι η πρότασή του για "βελούδινο ημιδιαζύγιο" εισηγήθηκε με σκοπό να εκδιώξει την Τουρκία από την Κύπρο. Για να το επιτύχει, ικανοποιεί τα βασικά "θέλω" της τουρκοκυπριακής κοινότητας. Ο ίδιος θεωρεί ότι η Άγκυρα πιθανότατα θα επιχηρήσει να το торπιλίσει. Θα έχει, όμως, υψηλό πολιτικό κόστος εάν απορρίψει ένα σχέδιο λύσης που προβλέπει δύο κράτη και προσφέρει επαρκείς εγγυήσεις προστασίας στους Τουρκοκυπρίους, επειδή αυτά είναι τα κύρια επιχηρήματά της. Στόχος του "βελουδίνου ημιδιαζυγίου" είναι να απομακρύνει το μικρό τουρκοκυπριακό κράτος από τον ασφυκτικό εναγκαλισμό της Άγκυρας, βάζοντάς το να χορεύει σε ευρωπαϊκούς ρυθμούς. Είναι ποιστικά διαφορετικό οι Ελληνοκύπριοι να έχουν δίπλα τους ένα τέτοιο κράτος, στο οποίο θα ισχύει απολύτως το ευρωπαϊκό κεκτημένο, αντί να έχουν τα τουρκικά στρατεύματα και εμπέδως πλην σαφώς την Τουρκία.

Ο συννασφέας δηλώνει πως δεν έχει αυταπάτες ότι η πρότασή του θα υιοθετηθεί από τη Λευκωσία.

Κατά πάσα πιθανότητα ούτε καν θα συζητηθεί. Έγραψε αυτό το βιβλίο με την αμυδρή ελπίδα ότι μπορεί να συμβάλει στην έναρξη της ζωτικά αναγκαίας εθνικής συζήτησης για αναθεώρηση στρατηγικής από μηδενική βάση στο επίπεδο της κοινωνίας των πολιτών. Η χωρίς αντιπρόταση αυτάρεσκη απόρριψη αντικειμενικά διευκολύνει αυτούς που προωθούν σχέδια τύπου Ανάν. Η ιστορία διδάσκει ότι μόνο εάν αντιπαραθέσει συγκεκριμένη αντιπρόταση υπάρχει μια ελπίδα να σπάσει η διαπραγματευτική ομηρεία, στην οποία ο κυπριακός Ελληνισμός έχει περέλθει εδώ και δεκαετίες.

Η πρόταση για "βελούδινο ημδιαζύγιο" κατατίθεται ως προσωπική συμβολή του συγγραφέα στη ζωτικά αναγκαία διαδικασία αναθεώρησης στρατηγικής από μηδενική βάση. Δεδηλωμένος σκοπός του είναι να ανοίξει έναν άλλο δρόμο. Ομολογεί προκαταβολικά ότι η πρότασή του θα σοκάρει, επειδή το "βελούδινο ημδιαζύγιο" παραβιάζει τα ταμπού τεσσάρων δεκαετιών. Πιστεύει, όμως, ότι ο κυπριακός Ελληνισμός δεν έχει ούτε καλύτερη εναλλακτική λύση, ούτε πολύ χρόνο στη διάθεσή του.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ